

Obliczalność i Złożoność

semestr zimowy 2023/24

Zestaw zadań 2

1. Niech dane będą $\Sigma = \{1, 2\}$ oraz maszyna Turinga $M = (\Sigma, \{q_0, q_1, q_2\}, q_0, \delta)$, gdzie δ jest podana przez

	b	1	2
q_0	(r, q_1)	(r, q_1)	(r, q_1)
q_1	$(1, q_2)$	(b, q_0)	$(2, q_2)$
q_2	(s, q_2)	$(1, q_2)$	(s, q_2)

- (i) Proszę prześledzić działanie maszyny M dla startujących konfiguracji $q_0b1121b$ oraz q_0b111b .
- (ii) Jaką funkcję $f : \Sigma^* \rightsquigarrow \Sigma^*$ obliczy M ?
2. (i) Proszę podać maszynę Turinga nad $\Sigma = \{1, 2\}$, która usuwa ostatnią literę drugiego słowa na taśmie.
- (ii) Proszę podać maszynę Turinga M nad $\Sigma = \{1, 2\}$, która przesuwając pierwsze słowo $w \in \Sigma^*$ na prawo od głowicy o jedną pozycję na lewo, tzn. M idzie od konfiguracji q_0wbwu do konfiguracji q_ewbww dla $u \in \Sigma^*$.
3. (i) Proszę podać maszynę Turinga nad $\Sigma = \{1, 2\}$, która obliczy funkcję $g : \Sigma^* \rightarrow \Sigma^*$, $g(x) := 2 * x$.
- (ii) Proszę podać maszynę Turinga nad $\Sigma = \{1, 2\}$, która obliczy funkcję $f : \Sigma^* \rightarrow \Sigma^*$, $f(x) := x + 1$.
4. Maszyna Turinga M nad Σ decyduje zbiór $A \subseteq \Sigma^*$, jeżeli M obliczy funkcję $\chi_A : \Sigma^* \rightarrow \Sigma^*$

$$\chi_A(x) := \begin{cases} 1; & x \in A \\ 0; & x \notin A \end{cases}$$

Niech dane będą $\Sigma = \{1, 2\}$ oraz $A = \{1^n 2^n \mid n \in \mathbb{N}\}$.

- (i) Proszę podać maszynę Turinga nad Σ , która decyduje A .
- (ii) Proszę pokazać, że każda maszyna Turinga M nad Σ , która decyduje A , rusza się i na lewo i na prawo.

5. Maszyna Turinga M nad Σ akceptuje zbiór $A \subseteq \Sigma^*$, jeżeli M zatrzyma się z wejściem $x \in \Sigma^*$ (tzn. startując z konfiguracją $q_0 b x b$) wtw. $x \in A$.
Proszę podać maszyny Turinga nad $\Sigma = \{1, 2\}$, które akceptują

(i) $A = \{ 21^n \mid n \in \mathbb{N} \}$.

(ii) $A = \{ 1^n 21^n \mid n \in \mathbb{N} \}$.